

EL DAVANTAL de PERE CALDERS

Pedres a la teulada?

Es produeixen alguns fets tan delicats que fins i tot els comentaris que susciten són sotmesos a l'oblit i al silenci.

Fa poc, en questa mateixa pàgina, expressava la meva preocupació per un ultimàtum adreçat al president del govern central. La notícia fou divulgada (amb lletra gran a primera pàgina) per una revista de molta difusió. Segons el text que venia a continuació del títol, el senyor Felipe González hauria rebut un avís en el sentit que si no acabava amb el terrorisme al País Basc en un termini de sis mesos, prendrien el timó les forces més efectives de l'Estat, que ocuparien Euzkadi. Això preocupava —almenys em va preocupar a mi—, un sentiment de malestar que s'hauria atenuat amb uns desmentiments més rotunds dels que s'han produït fins ara. Si la notícia és falsa caldria rebatre-la amb més contundència.

I si no ho és —i bé que ens ho haurien d'aclarir bandejant qualsevol dubte raonable— és evident que Catalunya falla dins una suposada operació tàctica i estratègica. Com si diguéssim, fins ara no hem donat motius per merèixer correctius forts.

Ha passat a la història que Catalunya fou «un oasi dins la segona República». I ara, de mica en mica, ens anàvem convertint en una mena d'oasi de la transició democràtica, una cosa que havia d'inquietar a segons qui. Erem una peça que no encaixava del tot dins el trencaclosques estatal que anaven muntant tossudament els partidaris de les solucions autoritàries.

¿Podria ésser que algú treballés per modificar aquest punt feble en els seus plans? Com que sempre poso en quarantena les meves opinions —reivindico el dret a equivocar-se com a un dels fonamentals de l'home—, recorreré a uns criteris que pesen més que els meus. «La Vanguardia» del dia 15 de setembre d'enguany va publicar un editorial que em sembla ple d'encert. Referint-se a l'explosió d'un cotxe bomba al pas d'un vehicle de la guàrdia civil, fet que s'esdevingué ara fa poc al Poblenou, l'editorialista diu (tradueixo): «A desgrat d'alguna trucada atribuïda a Terra Lliure, l'origen de l'atemptat no queda del tot clar.» I més endavant, dins el mateix text, afegeix: «La identitat d'algun agitador detingut en la darrera Diada, aliè als corrents nacionalistes, qui sap si pot posar sobre la pista d'aquells que poden moure els sinistres fils, i la mena d'interessos que estan servint... Cal barrar el pas a aquest terrorisme a sou que especula amb sentiments patriòtics molt profunds per tal de crear tensions i sembrar el pànic en un país que, a diferència d'altres, està començant un esperançador enlairament.»

Doncs sí, trobo que és matèria de reflexió. La història universal està empedrada d'atemptas tenebrosos que han servit uns interessos radicalment oposats a allò que aparentaven. Ara mateix, o fa ben poc, veus xilenes afirmen que l'atemptat contra el general Pinochet fou pensat i programat com a pretext per a una repressió encara més brutal. Qui sap!

És evident que si es podia portar a la consciència pública que el terrorisme d'ETA ha connectat amb un presumpte terrorisme català, s'aplanaria el camí dels fanàtics de la involució. En tot cas, a l'hora de confegir hipòtesis, val la pena de tenir en compte aquesta, si més no per contrastar-la amb totes les altres.

Es podria tractar d'un parany en el qual no hem de caure de cap manera.